

Управление на потребители/групи

Lecture 06 –

QA Complete - Linux

IT Learning &
Outsourcing Center

Lector: Valentin Hristev

E-mail: valentin.hristev@pragmatic.bg

LinkedIn: <http://bg.linkedin.com/pub/valentin-hristev/23/953/a15/>

Copyright © Pragmatic LLC

www.pragmatic.bg

2013 – 2018

Дневен ред

- Управление на потребители
- Управление на групи
- Файлове и права
- Файлове и собственици
- umask
- Специални права

Управление на потребители

- Управления на потребители
- Информация за потребителите

id – UID , GID (userID , groupID)

w – кой се е логнал на системата и какво прави

who – кой е логнат

whoami – кой потребител съм аз

finger <user> – информация за потребител

- Какво е задължително за потребителите
- Name , UID , GID

Управление на потребители

- Какви потребители има на системата

```
#cat /etc/passwd
```

```
#cut -d ':' -f1 /etc/passwd
```

- Как да видя настройките по подразбиране

```
#useradd -D
```

- Как да добавя потребител

```
#useradd <username>
```

- Как да изтрия потребител

```
#userdel <username>
```

- Настройки по подразбиране

```
#cat /etc/adduser.conf
```

```
#cat /etc/deluser.conf
```


Управление на потребители

- Опции при създаване/триене на потребители

```
#adduser <user>
#addgroup <group>
#useradd --help
#userdel --help
```

- Как да променя настройки на потребителя

```
#usermod --help
```

- Къде се пазят паролите

```
/etc/shadow
```

- Опции на паролите

```
#cat /etc/pam.d/common-password
```

Управление на групи

- Съдаване и триене на групи
- Как да видя текущите групи

#cat /etc/group

- Как да добавя група

#groupadd <group_name>

- Как да изтрия група

#groupdel <group_name>

- Как да променям опциите на група

#groupmod <option> groupname

Управление на групи

- Как да разбера към кои групи пренадлежва
`#groups`
- Добавяне на потребител към група
`#usermod -a -G powergroup student`

Файлове и права

- Как да видя правата на файл/директория?

#ls -l

```
drwxr-xr-x 4 nits nits 4096 2011-12-26 01:55 Desktop
```

drwxr-xr-x

T T T T

Type User Group Others

r - read
w - write
x - execute

Файлове и права

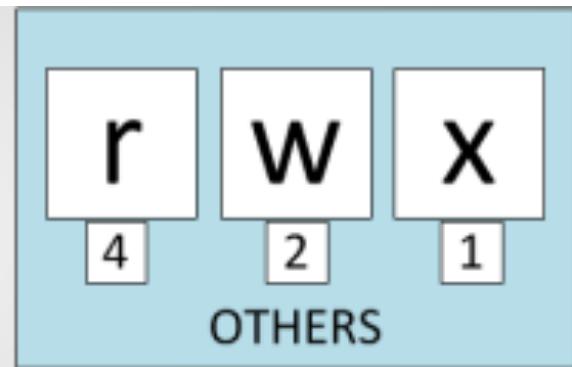
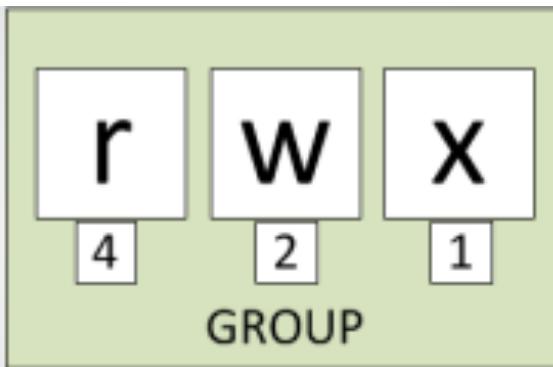
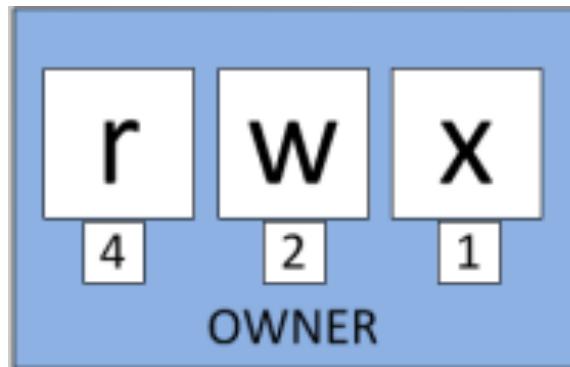
- Права с цифри и букви:

(r) = 4 = Read

(w) = 2 = Write

(x) = 1 = Execute

(-) = 0 = No permissions

Файлове и права

■ Права с цифри

0	=	---
1	=	--x
2	=	-w-
3	=	-wx
4	=	r--
5	=	r-x
6	=	rw-
7	=	rwx

Owner	Group	Other
rwx	rwx	rwx
4+2+1	4+2+1	4+2+1
7	7	7

This image is available for non-commercial use. It is provided by www.cheatography.com, www.cheatography.com
© 2010. All rights reserved.

Управление на потребители

- Коя е собственик и групата на файл
  - Owner** – кой е собственик на файла
  - Group** – коя е групата на файла

-rw-rw-r--	1	tclark	authors	2229	Jan 13 21:35	
declaration.txt						
-rw-rw-r--	1	tclark	authors	1310	Jan 13 17:48	
gettysburg.txt						
-rw-rw-r--	1	tclark	authors	360	Jan 13 17:48	preamble.txt

Permissions   Owner   Group

A diagram consisting of three curly braces positioned below the file names "declaration.txt", "gettysburg.txt", and "preamble.txt". Each brace spans the width of its respective file name. They are aligned vertically, indicating a grouping or relationship between these three files relative to the other columns in the table.

Файлове и права

- Смяна на права (начини)

u = user , g = group o = others
a = all (=) = exact

```
#chmod 755 file
```

- Добавяне

```
#chmod u+rwx,g+rx,o+rx file
```

- Добавяне и/или премахване

```
#chmod u+rwx,g-rwx,o-rwx file  
#chmod a+rwx file
```

```
#chmod u=rwx,g=rwx,o=rwx file
```

Съвет: Научете числата

Управление на потребители

- Как да променям owner / group

```
#chown USER file
```

```
#chown USER:GROUP file
```

- Рекурсивно

```
#chown -R USER:GROUP directory/
```

- Как да променя само групата

```
#chgrp GROUP file
```

```
#chmod :GROUP file (има : преди групата)
```

- Рекурсивно

```
#chgrp -R GROUP directory/
```

umask

- Какво е **umask** - **user file-creation mask**
  - С какви права ще бъдат създавани **НОВИТЕ** файловете от потребителите
  - Всеки потребител може да има различна umask
  - Създава специални права

Мин и макс за директория: 000 – 777

Мин и макс за файл: 000 – 666

umask

- Как да пресметнем umask:

Default: 666

umask : 022

Result : 644

- Как да видя нещата по подразбиране

#umask -S

- Как да задам маска

#umask 044

umask

- Examples:

umask – permissions

022 – 755 – По подразбиране

027 – 750 – Много често използвана

077 – 700 – Максимална сигурност

Въпроси?

IT Learning &
Outsourcing Center

